

ALAPÍTVÁ A MILLECENTENÁRIUM TISZTELETÉRE

SZOKOLYAI

HÍRADÓ

SZOKOLYA POLGÁRAINAK LAPJA Ingyenes példány XXIV. évf. 2. szám - 2020.

Szokolya zöldülő hárshája

Fotó: Némethné Pintér Csilla

Megújul a református templom	2. oldal
Az önkormányzat információi	3-4. oldal
Segítő szolgálat az idősek részére	5. oldal
Az iskola hírei	6-7. oldal
Lehullott a lepel a Foltán-legendáról	10. oldal

Megújul a Szokolyai Református Templom

Ha megkérdeznék a Szokolyai Református Templom felújításáról, mindig azt mondom, hogy olyan jó lenne, ha már régen túl lennénk rajta, ha a külső, néha látványosabb dolgok helyett végre az igazán fontos dolgokkal, a közösség megújításával tudnánk foglalkozni.

Azonban ahogyan az lenni szokott, az Úr Isten mindig jobban tudja, hogy mikor minek van itt az ideje. Nem véletlen, hogy a 2014-es igényfelmérés eredményeképpen 2018-ban megkezdődhetett a templom felújításának az előkészítése. Ahogyan az sem, hogy a tervek elkészítésének utolsó szakaszában kapcsolódhattam bele a munkálatokba. Ugyan így ki merem mondani, hogy az előző év, ami a felújítás szempontjából úgy tűnt teljesen feleslegesen telik el, pedig a háttérben komoly egyezkedések és tárgyalások zajlottak, eseményei sem voltak véletlenek. Sokadik nekifutásra, mint közreműködő sikerült tető alá hozni a Dunamelléki Református Egyházkerület és a helyi kivitelező közötti szerződés megkötését, és az idei év márciusában végre megkezdődhettek a kivitelezési munkálatok. Köszönhetően az Egyházkerületi támogatásnak, a református templom külsőleg teljesen megújulhat! Túl vagyunk a tetőszerkezet bontásán és javításán, és majdnem teljesen elkészült az új cserépfedés is. Csak az a kis szakasz van hátra, ami majd a torony felújítása után kerül a helyére, nehogy a további munkálatok során megsérüljön. Jelenleg a tető és a torony bádorgozási munkálatai zajlanak, mellette pedig a faljavítás munkálatai is megkezdődtek. Optimista becslések szerint a teljes munkálatokat augusztusban be is fogja fejez-

ni a kivitelező, aki bár gyorsan dolgozik, de a tempó nem megy a minőség rovására. Bár sokszor tűnt teljesen lehetetlennek a helyzet, az Isten mint egy bölcs rendező közben tartja az események menetét, és minden pontosan akkor és úgy történik, ahogyan Ő eltervezte. Mint egy nagy kirakós, aminek a darabjai szépen sorban a

helyükre kerülnek. Ha az Isten is engedi és éltet bennünket, a templom felújítása mellett a gyülekezet felújíttatja a toronyórát, ami hosszú idő óta újra mutathatja majd a pontos időt! Ennek elkészítése azonban komoly anyagi terhet jelent a gyülekezetnek. Istennek hála nem vagyunk teljesen magunkra utalva, hiszen az önkormányzat és a Szokolya-Wierden Baráti Egyesület anyagilag is támogatja a felújítási munkálatokat. Ezen felül magánszemélyektől is kaptunk már adományokat és a helyi művészek is a felújítás mellé álltak. Online aukció keretében különféle műalkotásokat fogunk elárverezni, melynek bevételeit a templom és a toronyóra felújítására fogjuk fordítani. Ezen felül, ha a járványügyi helyzet is engedi, az őszi időszakban szeretnénk megrendezni egy jótékonyági koncertet is, a Pasaréti Palló Imre énekkar közreműködésével.

Ha valaki szeretné támogatni felújítási munkálatainkat, segítségét bálisan köszönjük és örömmel fogadjuk! Erre lehetőség van, személyesen a Református Lelkeszi Hivatalban, vagy banki utalással gyülekezetünk számlaszámára „adomány felújításokra” közleménnyel. (CIB Bank: 10700323-71148063-51100005)

*Tamás Balázs
lelkipásztor*

Önkormányzati intézkedések a járvány idején

Képviselő-testületünk március 16 óta sajnos nem tudott ülésezni és nem tudjuk, meddig lesz ez így. Az önkormányzat működésében az alábbi változások történtek: az intézményeink bezártak, sajnos nem tudják fogadni a közösségeket. Nebéz ez az időszak mindannyiunknak, de igyekszünk olyan feladatokat elvégezni, amit ebben az időszakban is lehet. Selejtezték a kollegák a könyvtárban, előkészítik a jövőbeni programokat, valamint megtörtént az épületek fertőtlenítő takarítása is.

Az óvodában eddig nem kellett ügyeleti csoportot működtetni, mivel csupán egy gyermek kapcsán merült fel az igény. Valószínű ez nem sokáig lesz így, hisz a szülők szabadsága is véges. Áprilisban zajlott az óvodai beiratkozás, ezt is e-mailes formában és telefonon lehetett intézni. Nagyon sok gyermek lesz az óvodába, de a jelenlegi helyzetben sajnos lehet, hogy fél évet csúszik az óvoda és bölcsőde felújítás kezdete, mivel az önkormányzat adóbevételei jelentősen lecsökkentek és ezek képezték az önerőt a pályázatokhoz.

A gyermekétkeztetést továbbra is biztosítjuk azoknak, akik igénylik. Az ebéd házhozszállítással jut el az igénylőkhöz, a Vác és Vidéke Vendéglátó Kft. továbbra is várja az igényléseket, ezt az intézményekben (iskola, óvoda) lehet leadni. Kérjük éljenek a lehetőséggel, ezzel az ott dolgozók munkahelyének megmaradásához tudnak hozzájárulni.

A népkonyhát a Baptista Szeretetszolgálattal közös megegyezésben felfüggesztettük, mivel a helyben történő étkezés során a kijelölt helyen naponta többen megfordultak és ez a mostani helyzetben nem lehetséges.

Az elmúlt időszakban tíz polgármesteri határozatot kellett meghozni, melyek témái a következők voltak: óvodai rendkívüli szünet kapcsán, óvodai beiratkozás kapcsán, egy külföldi ingatlanszerzés végett, a szobi zeneiskola ügyében és a Vác és Vidéke Vendéglátó Kft. (főzőkonyha) két havi bérletdíj elengedése, valamint a hétfégi korlátozások tárgyában.

A kismarosai orvosi rendelő felújítása miatt a fogorvos a felújítás idejére a szokolyai egészségháza költözik pár héten belül.

Az orvosi rendelések kapcsán is változás történt. Elsősorban telefonon várják a jelentkezést a vírus megfékezése miatt, mert óvnunk kell az orvosainkat is, hisz nagy bajban lennénk, ha velük történne valami. Kérjük megértésüket, aki pedig mégis sürgős ellátásra szorul, azt a váci kórház sürgősségi részlegén fogadják.

Aki a vírus megbetegedés jeleit érzékeli, az haldéktalanul hívja fel háziorvosát és konzultáljon a további teendőkről, hogy miként kell eljárnia.

Március 16. óta 7 hatósági elrendelt megfigyelés volt településünkön. A mintavételezések számáról nincs tudomásunk, csak utólag kapunk érte-

sítést, ha a pozitív eredmény miatt hatósági megfigyelés alá kerül a személy. Eddig egy ilyen eset volt településünkön.

Április 1-től a buszmegállókat, (beleértve a Kismaros területén lévő, de Szokolya tulajdonában lévő buszmegállót is CBA-nál) a hivatal, az orvosi rendelő valamint a bolt bejáratát és a játszóteret rendszeresen, kétnaponta fertőtlenítjük. A feladatot a Wariotox World Kft. végzi.

A képviselő-testülettel minden fontosabb döntés kapcsán egyeztetek, illetve rendszeresen tájékoztatom a döntésekről, működésünkről a testületi tagokat.

Az önkormányzati dolgozók a településkarban-tartási feladatokat az elmúlt időszakban is végezték és végzik mindaddig, amíg biztonságos körülmények között tudják.

A hivatal zárva van, de minden ügyben a lakosság rendelkezésére állunk. Az otthoni munkavégzés mellett minden nap dolgozunk, váltva kis létszámmal vagyunk a hivatalban. Kérjük a lakosság megértését és türelmét.

Anyakönyvi ügyekben tudjuk csak a személyes ügyintézkést biztosítani, akkor is a megfelelő előírások mellett. Házasságkötés és temetés is csak kis létszámú, szűk körben lehetséges.

Az elmúlt időszakban kaptunk támogatásokat, a Révész Bt. 100 db maszkot biztosított településünknek térítésmentesen, melyet a 75 év felettieknek osztottunk ki. Zsámboki Márton új lakó 150 db sebészi maszkot adományozott, melyből a helyi polgárőrség is kapott.

További 200 db mosható maszkot és 100 db egyszerűhasználatos maszkot vásároltunk, melyet az intézményeinkbe, kollégáknak, polgárőreinknek, valamint a 65 és 75 év közötti lakókhoz juttatunk el. Biztosítjuk azoknak is, akik nem tudtak beszerezni és valamilyen krónikus betegségben szenvednek. A lakosság számára is tudunk néhány további darabot osztani, mivel az IKSZT munkatársa Matus Erzsébet valamint Kálóczi Bernadett szokolyai lakos is készített mosható

maszkokat. Nagyon köszönöm nekik is, így már gyermek maszkokat is tudtunk biztosítani, melyből a védőnőhöz is küldtünk, de lehet még igényelni a hivatalban.

A Várhegy Vendéglő számára is biztos nagy veszteség ez a mostani helyzet, de ennek ellenére április 7-től napi 13 adag ebédet szállítanak rászorulóknak számára. A felajánlást nagyon köszönjük, az önkormányzat számára is nagy segítség, de az érintettek számára az igazi segítség, hisz közülük néhányan elvesztették munkájukat.

Idősek és rászorulóknak számára tudjuk biztosítani az önkénteseink (segítő szolgálatunk) által a bevásárlást (helyi bolt, gyógyszertár, posta) heti két alkalommal. Az igényeket kérjük az önkormányzatnál Gerebicsné Erikánál az alábbi elérhetőségeken jelezni. e-mail: igazgatas@szokolya.hu, telefon: 06/27-581-130,

Hat település közösen tette közzé azt a plakátot, melynek elkészítését Kiss Zoltán szokolyai lakó készített társadalmi munkában, ebben közösen kérjük a turistákat az otthon maradásra. Köszönjük Zoli segítségét! A plakátból molinót is csináltattunk, mely a főútvonalon a Kolozsvári és a Fő utca kereszteződésében hívja fel a figyelmet. Sajnos a húsvéti hosszú hétvégén további lépésre is szükség volt a járvány lelassítása érdekében, mivel az azt megelőző hétvégén is sokan kirándultak felénk. Fontos volt azért is, mivel több település és kedvelt kirándulóhely is lezárásra került, így várható volt a nagyszámú turista, kiránduló. Polgárőreink négy napon, majd további három hétvégén keresztül adtak szolgálatot, mely során megkérték a kirándulókat, hogy most ne jöjjenek, hisz fontos, hogy mindenki betartsa az előírásokat. Sajnos mindig vannak olyanok, akikkel nem könnyű és számukra nem léteznek előírások.

Köszönöm a helyi polgárőrség tagjainak, hogy helyt állnak és tudják kezelni a helyzetet. A helyiek visszajelzése pozitív volt.

Önkormányzatunk közzé tette, hogy adományokat fogad, melyet a rászorulóknak megsegítésére és az önkormányzat járvány megfékezésére, megelőzése kapcsán felmerült kiadásaira fordítjuk. Az ötlet egy külföldön élő szokoliai fiatalembertől jött, aki az első között adott 150.000 Ft-ot a fenti célra. Köszönjük, hogy messziről is fontos számára Szokolya és az itt élők segítése.

Eddig négy alkalommal nyújtottunk átmeneti segélyt a rászorulóknak számára.

A kisvasút tervezett felújítása elkezdődött április 14-én. Királyréten kezdték a munkát, felbontják a pályát, új sínek és talpfák kerülnek beépítésre. A település érintett utcáiban várhatóan június, július hónapokban lesz munkavégzés. A kivitelezés során kérjük az érintett ingatlan tulajdonosokat, hogy a vasúti pálya alatt kivezetett csapadékvíz elvezetők helyett a saját telken történő vízelvezetést, szikkasztást szíveskedjenek kiépíteni. A felújított vasúti pályára vagy az alatt csapadékvíz elvezetésére a pálya felújítását követően nincs lehetőség. A közvetlen munkakezdés előtt minden érintett ingatlan kapcsán értesítést küldünk, hogy mikortól lesz korlátozva a gépkocsival a ki és behajtás a vasúton keresztül.

Felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy a hivatal ügyfélfogadási rendje szerint kedden és csütörtökön nincs ügyfélfogadás. Hétfőn 8-17:30 között, szerdán 8-15:30 és pénteken 8-12 óra között intézhetik ügyeiket. Jelen veszélyhelyzeti időszakban csak telefonon, kivételt képeznek az anyakönyvi ügyek.

Az elmúlt időszakban megtörtént a külterületi utak ellenőrzése az Irányító Hatóság által, mindent rendben találtak.

Az önkormányzat dolgozói a kismarosai önkormányzat segítségével a korábbi évről összegyűjtött gallyakat ledarálták, a darálékot a tankertben fogjuk felhasználni. Köszönjük a kismarosai önkormányzat segítségét. A veszélyhelyzet miatt ez a feladat csúszott, a gallyakat azokon a helyeken szerettük volna ledarálni, ahol elkezdtek, de a daráló csak április közepén tudott rendelkezésre állni. A Jókai utca mögötti külterületi út vízelvezető árkat markológép segítségével kitisztítottuk, a bokrokat és ágakat le fogjuk darálni.

Az Ipolyság utcában egy korábbi romos ingatlan területét is hetek óta próbálták rendbe tenni a

munkatársaink, ehhez is kellett gépi munka, valamint nagyon sok szemetet kellett elszállítani a területről. A területben önkormányzatunknak is tulajdoni része van, még teljesen nincs kész. Köszönjük a terület megtisztításához és későbbi karbantartásához nyújtott segítségét Tóth Györgynek és feleségének.

Köszönettel tartozunk Zeller Ferencnek az orvosi rendelő gázmérőnél a fa burkolat térítésmentes elkészítésért és a madárfészkek megóvása kapcsán végzett munkájáért. Kovács Gábor ácsnak, hogy a református gyülekezettől kapott cserepek felhasználásával, nagyon kis összegből kijavították a postai épület tetejét, mivel az elmúlt időszakban, a nem oda illő cserepek széles időben folyamatosan potyogtak. Köszönjük a református gyülekezet és a kivitelező felajánlását a bontott cserepek kapcsán, melyekből majd a kialakítandó faluház tetőfelújítását szeretnénk később megoldani.

A posta melletti épületben készül a cukrászda, sajnos a vírus miatti nehézségek itt is lassítják a folyamatot, de bizakodók vagyunk és reméljük, hogy mielőbb meg tud nyitni. A Magyar Postával is egyeztetéseket folytatunk, mivel fontos lenne a teljes tető és homlokzati felújítás, valamint a posta alatti pince karbantartása. Településünk legdiszesebb épülete, ami megérdemelné a felújítást. Köszönjük a raklap és a csempe felajánlásokat is mindenkinek, sokat jelent, hogy ily mértékben segítik a munkánkat.

Az idei évben a járvány miatt az életfa programunk keretében történő faültetést az őszi időszakra halasztottuk. Reméljük, akkor már együtt tudjuk ültetni a családokkal a gyermekek születésének örömeire a fákat.

A képviselő testülettel egyeztetve úgy döntöttünk, hogy az idei évben a májusi sport és gyermeknap programjai is elmaradnak.

Szeretettel gratulálunk Falta Luca, Sztankó Ábel és Radics Dániel érkezéséhez a szülőknek. Kívánunk jó egészséget és boldog szokoliai éveket a családoknak.

Kérem a T. Lakosságot, hogy a járvány kapcsán született előírásokat tartsák be, óvjuk együtt az itt élők egészségét.

Némethné Pintér Csilla
polgármester

Dobosné Szászi Ildikó
anyakönyvvezető

Életfa Program: ősszel folytatódhat a faültetés

Anyakönyv

Születések:

2020.02.28. Tóth Evelin és Falta Bonifác lánya Luca

2020.03.07. Szabó Emese és Sztankó Dániel fia Ábel

2020.04.03. Szegletes Andrea és Radics Dániel fia Dániel

Házasságkötések:

2020.04.06. Lantos Viktor és Bohus Szilvia

2020.04.17. Bori Tamás és Veres Anikó

2020.04.24. Kovács Tamás és Péli Ágnes

Elhunytak:

2020.02.20. Mekli Imréné született:

Móra Edith Márta

2020.03.02. Benedek Józsefné született:

Kánai Mária

2020.03.06. Viski Béla

2020.04.23. Csósz Máttyás

**Hálásan köszönöm ebben a mindannyiunk számára nehéz helyzetben nyújtott munkáját, támogatását mindazoknak, akik segítettek!
Köszönöm polgárőreinknek is, hogy számíthatunk rájuk, helytállnak!**

Némethné Pintér Csilla polgármester

Segítő szolgálat az idősek részére...

...a koronavírus (COVID-19) kapcsán bevezetett korlátozás időszakára

A koronavírus járvány miatt időseink fokozott veszélyben vannak, ellátásukra segítő szolgálatot szervezünk. Cél, hogy időseinknek ne kelljen fertőzésveszélyes közegbe menniük ellátásuk biztosítása érdekében. A szolgálat ételkészítés és tisztítószer bevásárlást, valamint gyógyszerkiváltást, illetve a balaszthatatlan postai csekk ügyintéztést vállal.

Ki kérhet ellátást?

A segítő szolgálat minden olyan 65 év feletti szokolyai számára elérhető, akinek a településen nem élnek fiatalabb hozzátartozói és nincs segítő (akár szomszédi) kapcsolata, így nem tudja megoldani a bolti bevásárlást, illetve a gyógyszerkiváltást. Az ellátási körbe bevonás csak olyan esetben történik meg, amikor nincs alkalmas hozzátartozó az ellátás megszervezéséhez, vagy amikor az ellátást a hozzátartozók, családtagok objektív körülmények miatt biztosítani nem tudják. Fontos, hogy ez nem egy kényelmi szolgáltatás, hanem a veszélyhelyzetben egy szolidaritáson alapuló önkéntes segítség.

Ki segíthet?

Az ellátás biztosítására 50 év alatti önkéntes, jogosítvánnyal, járművel rendelkező, elsősorban szokolyai lakcímmel rendelkező büntetlen előéletű, megbízható lakosokat keresünk, akik vállalják legalább egy idős ember vagy házaspár heti kétszeri (hétfő és csütörtök) ellátását, előre láthatólag legalább 1-2 hónapon át. A segítőket regisztrálja az önkormányzat és összeköti a rászorulókkal és az önkormányzat is részt vesz a segítő szolgálatban.

Hol lehet jelentkezni?

Az önkormányzat 06-27-581-130 telefonszámán Gerebicsné Toman Erikánál lehet jelentkezni napközben 9-15 óráig, mind segítőnek, mind ellátást kérőnek. Vagy e-mailben az igazgatas@szokolya.hu e-mail címen.

A jelentkezés lépései:

1. Hívja fel a 06 27 581 130 -as telefonszámot visszahívható, nem rejtett számról.
2. Adja meg nevét, elérhetőségét, címét.
3. Az egyeztetéseket követően a segített idős megkapja a számára kijelölt önkéntes segítő nevét és telefonszámát.
4. Majd az egyeztetéskor az önkéntes segítő megkapja a számára kijelölt idős segítségre szoruló nevét, címét és telefonszámát.

Hogyan működik az ellátás?

A szokolyai önkormányzat által regisztrált szokolyai segítő vállalja egy 65 év feletti szokolyai idős ember vagy házaspár segítségét. Az együttműködők az önkormányzat közvetítésével veszik fel először egymással a kapcsolatot. Hétfőn és csütörtökön a segítőnek telefonon elmondja a segítségre szoruló a bevásárlási szükségletet. A megvásárolt árut a lehető legkevesebb kontakt kialakításával kell átadni és a pénzt is így kell átvenni. A bevásárlásról a blokk átadásával számol el a segítő.

A tevékenység során a fizikai kontaktust kerülni kell, kommunikálni telefonon szükséges. A segítő nem megy be a segítségre szoruló lakásába, erre nincs lehetőség!

A folyamat működését az önkormányzat figyelemmel kíséri, segíti, koordinálja, de kérjük a felajánlásokkal ne éljenek vissza. A segítő szolgál-

lat csak addig tud működni, amíg a településen található üzletek, posta nyitva tartanak. Ezt követően a segítő szolgálat kialakítását újra kell egyeztetni.

Mikor történik ellátás?

Hetente egy maximum két alkalommal, hétfőn és csütörtökön.

Vásárlás, ügyintézés kizárólagos helyszíne:

Kizárólag Szokolya településen.

Kapcsolattartás módja a segítő és az idős segített között:

Kizárólag telefonon.

Az ellátás lépései:

1. A segített idős előző nap vagy a bevásárlás napján pl. hétfőn és csütörtökön délelőtt felhívja telefonon az önkéntes segítőt, és elmondja a szükségleteit.
2. A segített idős a megbeszélte pénztárvételi időpontra kiviszi a pénzt egy borítékban a bevásárlásra szánt összeget, felfelé kerekítve.
3. Az önkéntes segítő átveszi a pénzt a kertkapuból.
4. Az önkéntes segítő a nap során, telefonos jelzést követően a megvásárolt árut a házhoz elviszi, de úgy adja át, hogy ne érintkezzenek. A visszajárót és a blokkot a borítékba teszi ugyanoda. (borítékot önkormányzatunk biztosít)

Szokolya Község Önkormányzata

Az iskola információi

Cirkuszbán jártunk

A LEP keretében március 4-én a Budapesti Nagycirkuszbán jártunk. A kismarosai és szobi diákok társaságában autóbusszal jutottunk el az előadás helyszínére. Miután odaértünk, rájöttünk, mennyire nagy a drágaság a büfében, de ezt csak zárójelben jegyzem meg, nem büfézni mentünk. A produkció érdekes volt annak ellenére, hogy nem sok állat szerepelt benne. Sőt! Csak lovak voltak. Az előadáson a porondmester, az úgynevezett „fényhajlító” mesélt a tavaszról. A kaszkadőrök a tavasszal kapcsolatos dolgokat mutatták be trükkökkel, poénokkal. 15 perc szünet következett, ami mindenkire ráért, ez után folytatódott a móka. A jégtörők például bevették a fejüket a plafonba, akkorát lendültek a tripla hátra szaltóhoz és csavarokhoz. Aztán megjelentek a lovak, hátukon orosz zászlót tartva hátrafelé lovagoltak az emberek. Ennek végén a fényhajlító bemutatta a trükközöket (a különböző trükkök közben folyamatosan mesélt), táncosokat. Itt ért véget a két és félórás műsor. Számomra érdekes volt ez az előadás.

Szijártó Bendegúz, 6. osztályos tanuló

2020-04-08 - általános iskolai beiratkozás

Tisztelt Szülő/Törvényes képviselő!

Tekintettel a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III. 11.) Korm. rendeletre, az általános iskolai beiratkozás folyamata a 2020/2021. tanítási évre vonatkozóan az emberi erőforrások minisztere 7/2020. (III. 25.) EMMI határozata alapján történik.

Jelen tájékoztató levelünk a 2020/2021. tanévre történő általános iskolai beiratkozással kapcsolatos fontos szülői feladatokat tartalmazza. Kérjük, figyelmesen olvassa el!

Felhívjuk figyelmét, hogy amennyiben gyermekét a lakóhely szerinti körzetes általános iskolába szeretné beírni, akkor az intézmény felé csak a szándék megerősítése szükséges, ebben az esetben a beiratkozás automatikusan megtörténik. Amennyiben másik intézményt választanak, akkor kell benyújtani jelentkezési kérelmet a kiválasztott iskolába.

A veszélyhelyzetre való tekintettel kérjük, hogy gyermeke általános iskolai beíratását lehetőség szerint online módon intézze a KRÉTA rendszer e-ügyintézési felületén keresztül, amelyet

a <https://eugyintezes.e-kreta.hu/kezdolap> elérhetőségen talál meg.

A beiratkozás menete:

A beiratkozás 2020. április 28. 0:00 óra és 2020. május 15. 24:00 óra között azok a szülők/törvényes képviselők végezhetik el a beiratkozással kapcsolatos ügyintézésüket, akik gyermeküket: olyan körzettel rendelkező általános iskolába kívánják beírni, amely azonban nem a gyermek lakóhelye/életvitelszerű tartózkodási helye szerinti körzetes általános iskola. A gyermek lakóhelye/életvitelszerű tartózkodási helye szerinti körzetes általános iskolába kívánják beírni. Minden olyan tanuló 2020. április 28-án automatikusan felvételre kerül a lakóhelye, tartózkodási helye szerinti körzetes általános iskolába, aki nem adta be a jelentkezését más általános iskolába. Ekkor szükséges megerősíteni azon gyermekek jelentkezését, akiket a szülők/törvényes képviselők a lakóhely szerinti körzetes általános iskolába szeretnének beírni. Tájékoztatásul jelezzük, hogy a gyermek automatikus felvétele a lakóhelye alapján körzetes általános iskolában létesül [az emberi erőforrások minisztere 7/2020. (III. 25.) EMMI határozata 2. d) pontja szerint]. Amennyiben Ön a lakóhelyétől eltérő tartózkodási helye szerinti körzetes általános iskolába kívánja beírni a gyermekét, kérem, hogy vegye fel a kapcsolatot az érintett általános iskolával.

A beiratkozáshoz kapcsolódóan az alábbi dokumentumokra van szükség, melyeknek bemutatása a jelenlegi helyzetre tekintettel elegendő, ha csak a 2020/21-es tanév első napján történik meg:

- A gyermek személyazonosságát igazoló hatósági igazolvány
- A gyermek nevére kiállított TAJ kártya
- A gyermek nevére kiállított lakcímet igazoló hatósági igazolvány
- Nyilatkozat az életvitelszerű ottlakásról
- Nyilatkozat a közös szülői felügyeleti jog gyakorlására vonatkozóan

Az online felületen a gyermekek körzetes iskolába való beíratási szándékának megerősítése úgy történik, hogy a gyermek azonosításához szükséges adatok megadása után megjelenik az intézményt. Online jelentkezés esetén a felületre fel lehet tölteni a dokumentumok másolatát, személyes megjelenés esetén pedig kérjük bemutatni, illetve átadni az intézményi ügyintézőnek. A 7/2020. (III. 25.) EMMI határozat alapján az online beiratkozás esetén az eredeti iratok bemutatására a 2020/2021. tanév első napján kerül sor. Az életvitelszerű ott lakásra és a közös szülői felügyeleti jog gyakorlására vonatkozó nyilatkozatokat elektronikus beiratkozás esetén a

KRÉTA e-Ügyintézés felületén - az adatok megadását követően - az „Előnézet” ikonra kattintva tudja letölteni és aláírást követően fel tudja tölteni a rendszerbe.

** Felhívjuk a figyelmet, hogy iskolánk esetében 2020. április 28. 0:00 óra és 2020. május 15. 24:00 óra között van lehetőség a beiratkozás folyamatának ügyintézésére*

Amennyiben az elektronikus úton történő beiratkozás az Ön számára problémát jelent segítséget 2020. május 6-án és május 7-én 08-16 óra között kérhet a 30/7141354-es telefonszámon.

Husztai Emma Anna intézményvezető

Távoktatás, digitális munkarend...

A Váci Tankerületi Központ 2019-ben ingyenesen rendelkezésünkre bocsátotta a Microsoft Office 365 Educations iskolai csomagot. Első lépésként hivatalos e-mail címeinket változtattuk meg az iskola domain nevéhez kapcsolva, majd a pedagógusok is hivatalos e-mail fiókokat kaptak. Ez azért fontos, mert így az iskolai e-maileket egy zárt rendszeren belül tudjuk kezelni, ez megfelel a 2018-as Adatvédelmi törvénynek. A fiókok létrehozása egyszerűen, gyorsan ment, az átvállalás azonban hosszabb időt vett igénybe. Mindannyiunknak egy új felületet kellett megismernünk és magabiztosan kezelnünk a további lépéshez. 2020 januárjára minden pedagógus biztosan kezelte az Office 365 felületét. Ebben a helyzetben talált bennünket a koronavírus-járvány, az iskolabezárás. Március 15-én vasárnap délelőtt a tankerület meghívására egy értekezleten vettem részt, ahol néhányan számba vettük az előttünk álló kihívásokat és a lehetőségeinket. Számomra már akkor egyértelmű volt, hogy a távoktatást a Microsoft Office 365 rendszerén keresztül és a Kréta segítségével oldjuk meg. Úgy gondoltam, a már bejárattott utat ebben a váratlan helyzetben nem szabad feladnunk. A szülők és pedagógusok egyaránt ismerték és magabiztosan kezelték ezeket a felületeket. Úgy tűnt, ez megfelelő alapot nyújt a távoktatáshoz. Hétfőn az első digitális munkarendi napot tantestületi értekezlettel kezdtük. A távoktatással kapcsolatban két fontos dologban állapodtunk meg: 1. egycsatornás kommunikáció mellett maradunk, annak érdekében, hogy a szülő mindig tudja, kit kell keresnie probléma esetén. Minden osztály gondjait, feladatait az osztályfőnök fogja össze, tőle kapnak a családok heti e-mailt. A kisebbeknél ez gyakoribb, nagyobbaknál heti egy e-mail + az angol. 2. hetente egyszer, összesítve küldjük ki az adott hétre a feladatokat, hiszen tisztában vagyunk vele, hogy sokszor a szülő és a gyermek (több gyermek) ugyanazt az eszközt használja az otthoni munkára és a tanulásra, így azt is fontosnak találtuk, hogy mindenki számára

biztosítsuk a saját időbeosztás lehetőségét. A szaktanárok összeállítják a heti tananyagot, amelyet az osztályfőnök egyszerre (hetente egy adott napon) továbbít a tanulók (szülők) felé. Minden osztály más napon kap leckét, beadandó feladatot. Mint minden vészhelyzet idején, sok problémát kellett útközben megoldanunk. Hogy csak néhányat említsek: az első osztályosok tanítása, nyelvoktatás, tehetséggondozás, SNI ellátás, osztályozás, adatvédelem. Szépen lassan mindenre találtunk megoldást, még úgy is, hogy először az összes rendelkezésünkre álló rendszer összeomlott a hirtelen terhelés miatt. A második héten szembesültünk azzal, hogy azok a levelek, amelyek csatolmányt tartalmaznak, nem jutnak el a címzetthez, valamint egyre több figyelmeztetést kaptunk a gyerekek adatkezelésére vonatkozóan. Ezért a Váci Tankerületi Központ hozott egy döntést, miszerint a gyerekeket is be kell kapcsolni az iskola zárt Microsoft Office 365 Education rendszerébe. Talán ez volt a legnagyobb nehézség, amellyel technikai szinten a szülők találkozottak. Erről szeretnék néhány szót szólni: A távoktatás miatt a

gyermekekre vonatkozó adatvédelem még fontosabb, mint korábban. A tanulók „kötelező” jelleggel a számítógép előtt ülnek. A lebonyolított adatforgalom a sokszorosára nőtt, rengeteg, a

felhasználók számára kevésbé ismert tartalom-megosztó platform vált oktatási eszközzé. Ezek mindennapos használata szinte elkerülhetetlen. Az intézmény számára törvény írja elő az adatkezelést és annak módját is. Ebben az új munkarendben az iskola maga dönthette el, hogy milyen eszközt használ a távoktatás során, különösen szem előtt tartva a gyermekek biztonságát!

Ezt a törvény által előírt adatvédelmet két rendszer tudja megnyugtatóan biztosítani: az egyik a Microsoft Office 365 Education intézményi felülete, a másik a Google Suite for Education platform intézményi felülete. A Váci Tankerületi Központ iskolái ezen rendszerek között választhattak. Mivel mi eleve a Microsofttal indítottuk el az oktatást, egyértelmű volt, hogy ebben a formában folytatjuk a munkát. Az Office 365 tartalmazza a Word, az Excel, a PowerPoint, a OneNote, a Microsoft Teams, a Forms és még számos egyéb alkalmazást, ezáltal nagyszerű lehetőségeket kínál az oktatáshoz. Az ezekben rejlő lehetőségeket pedagógus és gyermek is most tanulja. Bízunk benne, hogy a megfelelő gyakorlat megszerzése után ezt a hagyományos tanrendben is alkalmazni tudjuk, s ennek révén érdekesebbé, izgalmasabbá, modernebbé válhat az oktatás. Köszönjük minden szülő és nagyszülő támogató együttműködését!

Husza Emma Anna intézményvezető

Fontos tudnivalók építkezés, felújítás esetén

Felhívjuk figyelmüket,

hogy az ingatlanokon csak előzetes írásos határozat alapján lehet külső felújítást (homlokzatszigetelés, színezés, nyílászárócseré, tetőfelújítás és kerítés-felújítás, kerítés más színre történő átfestése, ház előtti burkolatfelújítás, kocsibehajtó és járdaépítés stb.) végezni.

Ezen kérelmeket a **foepitesz@szokolya.hu** e-mail címre lehet küldeni.

A kérelmet egyszerű módon,

az épületről készült fotóval és az elvégezni kívánt munkák leírásával (anyag, szín, méret, esetleg vázlatrajz) lehet megtenni.

A munkákat csak a jóváhagyott kérelmet követően lehet megkezdeni.

Továbbá új épület, egyéb építmény építésekor a tervek településképi szempontból véleményeztetni kell a főépítéssel az ÉTDR rendszerbe történő feltöltés-benyújtás előtt.

Ez a rendeltünk több éve született,

nagyon sok alkalommal felhívtuk már rá a lakosság figyelmét!

A kérelmeket a munka tervezésekor,

a munkák megkezdése előtt kell benyújtani,

nem a munkák megkezdésekor és nem azt követően,

mert ebben az esetben már bírságot von maga után.

Kérjük a fentiek betartását, a fenti rendelkezés Szokolya pozitív településképe érdekében született!

Szokolya Község Önkormányzata

Labor vérvétel, kötözés otthonában!
Feszültségmentes, rohanás nélküli
egészségügyi szolgáltatások
már Szokolyán is!

VÉRVÉTEL, KÖTÖZÉS
OTTHONÁBAN

Tel: 06-30-320-0461, www.vervetelhazhozjon.hu

Konténeres hulladékszállítás

Hulladék átvétel verőcei telephelyen

Ömlesztett építőanyag kereskedelem

Gépi földmunka

dunakanyarkontener.com

06/70-364-0102

Vehuli Kft.

Az év témája: a hulladéktermelés minimalizálása

2. rész: a konyha

A SzÖKolya csoport az idei évben célul tűzte ki, hogy minél többeknek segítsen a háztartásban keletkező hulladék csökkentésében. Ehhez nyújt segítséget az év során megjelenő hat rövid cikk és a megrendezésre kerülő bárány workshop is.

A legtöbb háztartási hulladék a konyhában keletkezik, így itt a legegyszerűbb elkezdni a hulladékcsoökkentést. Az alábbi témákról korábban érintőlegesen már volt szó, most lássuk bővebben.

Bevásárlás

Mindig listával induljunk el! A listát célszerű a heti menüsor megálmodása után összeállítani. Részesítsük előnyben a helyi termelőket, vállalkozókat és azokat a helyeket, ahol kimérve lehet kapni különböző termékeket. Kutassuk fel a faluban élő termelőket, így rövidítve az

ellátási láncot, valamint segítve az ő megélhetésüket is. Jobb érzés olyat enni, amiről pontosan tudjuk, honnan, milyen körülmények között került asztalunkra!

A vásárláshoz vigyünk magunkkal vászontáskát, szütyőket a zöldségnek, pékárunak, dobozokat, üvegeket a henteshez és a magvakhoz.

Vegyszerek

Vásárlásukkor mindig környezetbarát termékeket válasszunk; ezeket bioboltokban vagy az interneten vásárolhatjuk meg, de magunk is elkészíthetjük őket, vagy helyettesíthetjük egyszerűbb anyagokkal. A szódabikarbónát, citromsavat vásároljuk nagyobb, 1-2 kg-os kiszerelésben, és jól záródó edényben tároljuk.

A mosogatószer szintén be lehet szerezni 5 literes kiszerelésben, akár koncentrátum formájában, így csökkentve a fajlagos hulladékmennyiséget. De a neten ezer recept közül

válogathatunk, ha kedvünk támad magunk elkészíteni azt, természetes anyagokból.

Tárolás, csomagolás

Folpack, alufólia használata helyett több lehetőség közül válogathatunk, némelyik rendkívül egyszerű: a felvágottat, sajtot stb. zárható edényben vagy tállal letakarva tegyük vissza a hűtőbe. Készíthetünk méhviasszal kendőt is kevés pénzből, 5-10 perc alatt. Ebbe csomagolhatjuk a tízórára szánt szendvicset vagy a megmaradt sajtdarabot. A méhviasszal antibakteriális hatású, és engedi levegőzni a benne tárolt élelmiszert.

És a többi...

Kapszulás kávé helyett vegyünk nagy kiszerelésű szemes kávé! A frissen őrölt mindig finomabb. Filteres tea helyett válasszuk a szálakat, használjunk teatojást vagy szűrőt. Papírtörő helyett vessünk be mosható textil törőkendőket. Ne vegyünk szívószálakat! Mosogatószerből kapható már lebomló változat is, csakúgy, mint szemeteszsákból (már ha ezek után még szükségünk lesz rá 😊). Ne igyunk PET-palackos ásványvizet! Járhatunk forrásra is, de a mi vidékünkön kitűnő minőségű ivóvíz folyik a csapból is. Ha 1-2 óráig állni hagyjuk, a klór is elillan belőle.

Ungváriné Szvitacs Eszter
környezetgazdálkodási agrármérnök és biológiai talajerő-gazdálkodási szakmérnök
SzÖKolya

Nyár eleji teendők a kertben

A nyár eleje sok tennivalót rejtget a kerttulajdonosok számára. Vegyünk sorra néhányat!

ZöldségekA korábban elvetett saláta, sárgarépa, petrezselyem, retek sűrűbbre vetett sorainak ritkítását ilyenkor érdemes elvégezni. A gyengébb, kisebb növényeket távolítsuk el, így az erősebbeknek megfelelő terük és tápanyaguk marad a fejlődéshez.

A palánták kiültetésével várjuk meg a fagyoszenetek elmúltát, ahogy a melegigényes növények helyrevetésével is, mint a padlizsán, cukkini vagy tök.

Az ültetés és vetés előkészítése

A termés mennyiségét és minőségét számos tényező befolyásolhatja, amelyek egy részéről sokszor megelégedezünk:

Magagy előkészítése

A magagy talajának porhanyósnak és homogén szerkezetűnek kell lennie. Vetés előtt helyezzünk bele komposztot vagy istállótrágyát, utóbbi esetben figyeljünk arra, hogy a mag ne érintkezzen közvetlenül a trágyával, ezt egy vékony talajréteg hozzáadásával oldjuk meg.

Vetésmélység

Nagy különbségek lehetnek egyes növények vetésmélység igényei között. Jó példa erre a zeller és a paradicsom. A zellert olyan sekélyen kell ültetni, amennyire csak lehetséges, az sem baj, ha a palánta 3-4 napig dőlöngél. A túl mély ültetés kisebb gumó méretet eredményez. Ezzel szemben a paradicsom szárának egy részét is bátran helyezzük a talajfelszín alá, ugyanis a paradicsom egyik különleges tulajdonsága, hogy a szára teljes hosszán képes gyökeret fejleszteni, így segítve a tápanyagok felvételét.

Ültetés

Ültetést követően iszapoljuk be a palántákat! Ezt akkor is végezzük el, ha nedvesnek érezzük a talajt, ugyanis a beiszapolás során a talajszemcsék közül kiszorítjuk a levegőt, így a gyökerek közvetlenül érintkezhetnek a nedvességgel, ami egyből beindítja a gyökeresedést.

Talaj lezárása

Vetés után fedjük be a magokat annyi földdel, amennyi szükséges az adott faj esetében (általában minél nagyobb a mag, annál mélyebbre kell vetni), ezután pedig kissé tömörítsük a talajt, hogy megakadályozzuk a mag kiszáradását, és csökkentjük a talaj párolgását, ami szintén kiszáradáshoz vezet.

Talajtakarás

A talajfelszín mulcsozását elvégezhetjük közvetlenül a palánták ültetését vagy a magvetést követően, amikor a növények már jól látszódnak és megerősödtek. A talajtakarásnak számos előnye van, többek között megóvjá a talajt a kiszáradástól, illetve az éjszakai túlzott lehűléstől, és ha megfelelő vastagságban terítjük le a mulcsréteget, akkor a gyomok sem tudnak kifejlődni alatta. A mulcs lehet természetes anyag (pl.: szalma, komposzt stb.) vagy mesterséges anyag (pl.: nagyobb, vastag szövetű anyag: agrofólia stb.). Olyan növények közvetlen közelében mindenképp érdemes talajtakarást végezni, amelyek egészen kevés lombfelülettel rendelkeznek (pl.: hagyma, fiatal fák), vagy termésük a talajfelszínen helyezkedik el, és a mulcsozással megakadályozhatjuk azok szennyeződését (pl.: számooca).

Növényvédelem szempontjából ez az időszak sarkalatos pontja a gyomszabályozásnak. Ne hagyjuk, hogy elhatalmasodjanak kertünkben a nem oda illő növények! Számos gyomfaj alkalmazható zöldtrágyaként is (virágzás előtt), akár kom-

posztálva, akár közvetlenül a talajba forgatva, ilyenek a magról kelő egyéves gyomok, mint a tyúkhúr.

Gyümölcsfák

Az idei év szárazabb időjárása miatt leginkább a lisztharmat miatt aggódhatunk. A kórokozó egész évben fertőzhet, de leginkább április végétől júniusig okozhat nagy károkat. Ebben az időszakban műtrágyát ne adjunk a növényeknek, mert a lisztharmat a lédús, fiatal növényeket kedveli. Kén tartalmú szerekkel védekezzünk.

Almatermésűek

A nyár előrehaladtával csapadékosabb, páradús idő esetén előtérbe kerülhetnek komolyabb kórokozók is, mint a tűzhalás, más néven ervíniás elhalás. Zárlati/karantén kórokozóról lévén szó, a kerttulajdonosok, akiknek akár egy fáján is megjelennek a tünetek, kötelesek azonnal védekezni. A fertőzött növény hajtásvégei pásztorbotszerűen visszahajlanak és csúcstól elkezdnek feketedni a levelek, amelyek a hajtáson is maradnak. A fás részekben besüppedő, lilás foltok jelenhetnek meg, továbbá a növény bármely részén piszkosfehér színű baktériumnyálka cseppek mutathatók. A beteg ágrészeket 20-30 cm-rel a látható fertőzött rész alatt vágjuk le és égessük el, ugyanis ezekről könnyen újrafertőzhet a kórokozó. Megelőző jelleggel használhatunk réz tartalmú szereket (virágzáskor már nem, mert virágkárosodást, így termésvesztést okoz).

A ventúriás varasodás szintén csapadékos időjárás esetén okoz nagyobb károkat, de nem szabad elfelejteni, hogy egész évben jelen van a kórokozó. Mind a levélzeten, mind pedig a gyümölcsökön megjelenhetnek barna színű, parás foltok, súlyos esetben a termés torzul. Amennyiben a tavaszi lemosó permetezés nem volt megfelelő, úgy még pontosabb, irányított védekezéssel előzhetjük meg a nagy termésvesztést. A tünetek megjelenésekor 5-7 naponta szükséges réz tartalmú szerrel permetezni (esti vagy felhős időben, hogy megelőzzük a lombozat megperzselődését), és a lehullott leveleket, gyümölcsöket el kell távolítani a területről, hogy elkerüljük az újrafertőzést.

*Bujtás Olimpia
biogazdálkodás szakirányon végzett környezetgazdálkodási agrármérnök,
okleveles növényorvos
SzÖKOLYA*

Lehullott a lepel a Foltán-legendáról!

Egy XIX. századi kegyetlen gyilkosság valós története - Foltán János emlékére

A Börzsönyt járó turisták bizonyára jól ismerik a Csóványos 938 méteren magasodó csúcsától délkeleti irányban két kilométerre található Foltán-keresztet. Aki túrabotot ragad, az legegyszerűbben Nógrád településről az Országos Kéktúra útvonalán, Királyrétről a kék négyzet turistaúton, vagy Diósjenőről a piros X sítűutút mentén érheti el. E három útvonal találkozásiánál felállított feltűnően magas kőkereszt az alábbi felírat olvasható:

JÉZUS NAGYOBB DICSŐSÉGÉRE
1890
FOLTÁN JÁNOS
OROZVA
MEGGYILKOLT ERDÉSZ EMLÉKEZETÉRE

Ki is lehetett ez a bizonyos Foltán János, kinek emlékeztetése ilyen hatalmas emlékművet emelt az utókor? - tettem fel a kérdést magamnak, ahányszor csak erre vitt utam és fáradtan megpihentem annak tövében. Ezen kérdésemre szerettem volna választ találni a még élő legendák, a családi emlékezet és a fellelhető dokumentumok segítségével.

Kutatásomat természetesen én is a különböző internetes felületeken kezdtem el, majd ezt követően a témával foglalkozó több, a közelmúltban megjelent újságcikket olvastam át, de egyikben sem akadtam olyan nyomra, amelyen biztosan elindulhattam volna. Hamar rá kellett azonban jönnöm arra, hogy ezen „szerzők” a cikkeik megírásánál a lehető legegyszerűbb módot választották: lemásolták, összeollózták „elődeik” írásait, nem igazán törődve ezek valós vagy valótlán tartalmával.

A nyomozásom kezdetén a legmegbízhatóbb forrásnak a Turisták lapja 1890-ben (2. évfolyam) megjelent számát tartottam, hiszen a sorok írója, Jász Géza a Magyarországi Kárpát Egyesület Budapesti Osztályának tagjaként személyesen is jelen volt a kőkereszt felszentelésén. A *Foltán-kereszt felszentelése* című írásából ismerhetjük meg az erdész halálának legendáját: *„E helyen történt egy borzalmas éjszakán a gyászos eset, melynek emlékére áll a kereszt. Iszonyú szél dübörgött, zúgott az erdő s a bükkóriások keserves recsegéssel vesztve el legszebb ágaikat, nyögve hajoltak meg a vad batalom előtt. Az eső patak-ként szakadt s minden madár, minden bogár rejtekhelyébe bújt. Mind ez nem tartá vissza Foltán János erdővédet, kötelességének teljesítésétől; bírét véve, hogy ez éjjelen két fatolvaj fog e helyen fát lopni, rájuk lesett. Azok csakugyan meg is jelenek, s midőn Foltán reájok támadt, dübös szóváltás, majd ádáz tus következett, melynek áldozata lőn a derék erdővéd. Másnap halva találták a földön elterülve”.*

E legendát tovább színesíti a családi emlékezet: a leszármazottak szerint, felmenőjük Foltán János a füzetbe bejegyezte a rajtakapott személyek neveit, majd jegyzetét zsebre rakta, és ezután érte őt a végzetes inzultus, s később ezen írás segítségével tudták az elkövetőket beazonosítani.

A fenti újságból (Turisták Lapja, 1890 - 2. évfolyam) ismerjük még azt a tény is, hogy az eredetileg fából készült keresztet 1890. július 06-án kőkeresztre cserélték, majd aznap felszentelték: *„A kegyelet fű keresztet emelt emlékének, most ezt kőkereszttel cserélték fel. Ezt szentelte fel július 6-án azon vidék derék papsága....”.* Ez a pár sor azért is lényeges, mert ebből tudhatjuk, hogy a bűncselekmény nem 1890-ben történt, hanem azt egy korábbi időpontban kell keresnünk.

Családfakutatóként biztos voltam benne, hogy a halálesetet a kor szokásának megfelelően valamelyik közeli település halotti anyakönyvébe beírták. A kérdés csak az volt, hogy melyik falu, melyik felekezetének matriculája tartalmazza a bejegyzést.

Először a bűncselekmény elkövetésének feltételezett helyszínéhez legközelebb fekvő falvak halotti anyakönyveit vizsgáltam át az 1890-es esztendőitől visszafelé haladva az időben, de sajnos nem jártam sikerrel. Majd ezt követően nagyobb sugarú körben a távolabbi települések anyakönyveinek kutatása következett. Hosszas, kitartó keresgélés után végül Verőce község római katolikus iratai

között akadtam rá Foltán János halotti bejegyzésére. Ezen dokumentum 40. sorát ide másoltam, és a könnyebb átláthatóság érdekében két részre bontottam. Az anyakönyvi lapok fejléceiben található oszlopok - latinról magyarra fordított - jelentéseit eredeti formában és helyesírással őriztem meg.

1. rész

40	2. Majus 1853	Verőcei Foltán János	Anna	32	Anna
	1853	Verőcei Foltán János	Anna		

Az oszlopok tartalma, jelentése:

1. oszlop: „Folyó szám”: a halotti anyakönyv 40. sora.
2. oszlop: „A halálozás éve, hava és napja”: május 02-án eltűnt. 1853. június 24-én megtalálták.
3. oszlop: „A meghaltak vezeték- és keresztnéve, valamint atyjának vezeték és keresztnéve, polgári állása és vallása – anyjának vezeték- s keresztnéve és vallása – vagy pedig hitvestársának vezeték- s keresztnéve, polgári állása, vallása”: Foltán János Vörös Anna férje. Eszterházy herceg vadásza. Római katolikus
4. oszlop: „A meghaltak származási és lakóhelye”: Hutta No 7. (Szokolyabuta 7-es számú ház, ma: Királyrét).
5. oszlop: „A meghaltak neme férfi esetén”: férfi.
6. oszlop: „A meghaltak neme nő esetén”: üres rovat.
7. oszlop: „A meghaltak életkora”: 32 éves.
8. oszlop: „A betegség vagy más halálnem”: üres rovat.

2. rész

—	Verőcei Foltán János	Eszterházy Anna	32	Anna
	Verőcei Foltán János	Eszterházy Anna		

Az oszlopok tartalma, jelentése:

9. oszlop: „Részeseült-e a haldoklók szentségeiben”: üres rovat.
10. oszlop: „A temetés helye és napja”: június 25-én reggel 3 órakor temették el a szokolyai köztemetőben.
11. oszlop: „A beszentelő-temetést végző-lelkész vezeték-s keresztnéve és hivatala”: Lukácsy Imre nógrádi lelkész a (helyi) plébános jelenlétében.
12. oszlop: „Észrevételek”: A férfit, aki május 2-án az erdőt körbejárta eltelvegyedett (eltűnt), június 27-én összeverve, meggyilkolva találták meg. Az orvos tanúsítványa révén eltemették.

Az adatokból kiolvasható, hogy Foltán János, az Eszterházy herceg vadásza 1853. május 02-án „az erdőt körbejárva” eltűnt (a venator latin szó magyarul vadászt jelent, de Foltán János valójában erdész volt). Holttestére szűk két hónap múlva 1853. június 24-én leltek rá, az utolsó rovatban szereplő június 27-i dátum az anyakönyvet vezető személy elírásából történt. Foltán János feleségével Vörös Annával a Szokolyahuta (ma Királyrét) 7-es számú házban éltek. Szokolyahuta ezekben az időkben Verőce település római katolikus plébánia filiája (leányegyháza) volt, ezért írták be oda és akadtam rá ott Foltán János halotti bejegyzésére. A 32 esztendő erdész temetésére 1853. június 25-én a hajnali órákban került sor. Feltételezhető, hogy a már bomlásnak indult, erősen bűzlő testet szekérrel szállították le Szokolyára és azt azon nyomban el is hantolták a helyi temetőben. Síremlékét nem találtam meg.

A verőcei római katolikus anyakönyveket tovább faggatva találtam rá Foltán János és Vörös Anna két gyermekének születési adataira: Sándort 1845. augusztus 21-én, Annát pedig 1847. május 28-án keresztelték meg „Szokola Hutta” településen. Szakmáját tekintve az édesapa Sándor születésénél „erdési segéd-ként”, Anna világra jövételekor pedig „al erdész-ként” van feltüntetve. Özvegye, Vörös Anna a gyászév letelte után 1854. május 22-én újra férjhez ment a lonti (ma: Lontov, Szlovákia) származású Szabó István „urasági vadászhoz”, második házasságából hét gyermekük született. Kutatásom következő lépéseként az Országos Széchényi Könyvtár következett. Itt korabeli újságban próbáltam

keresgélnei, de sajnos a XIX. század közepéből nagyon kevés sajtótermék maradt ránk. Végh József diósjenői kutatótársam és egy fizetős internetes oldal (a reklám miatt nem írhatom le a nevét) segítségével azonban ráleltem a Budapesti Hírlap 1853. július 07-én megjelent számára. Ebben az alábbi tudósítás olvasható a bűncselekményről:

„Vác, júl. 3.

Nem régen egy borzasztó és szívrázó eset adta elő magát a városunktól 3 órai távolságra eső környéken.

Herczeg Eszterbázi Pál úr ipolypásztói uradalmában Hont megye innenső szélén butai alerdész Foltán János f.é.május 2-án d.u.2 órakor távozott el szerető családjá – neje s két növeletlen gyermeke köréből, hivatalát teljesítőleg, de este, midőn az övéinél megszokott jelenni – visszajövetelére hasztalan várakoztak. Nem jött meg reggelre, nem másod s harmadnapra! Távoztával nem tudott róla senki bizonyost mondani, elveszett!

Jun. 24-én Pelczéder Titus erdőpásztor a szokolabutai, ugnevezett „szénpatiki” erdőrészben vadászgatván - kopója bajtó - ugatás közt mintegy csalogatva egy csermely árkához inti őt, hol egy iszonyú kőhalom alól ruhát vonszol ki. Említett erdőpásztor megvizsgálván e véletlen tüneményt, látja, hogy a kőhalom alá emberi hullá temetett(?) el, azonnal jelentést tesz az illető erdészi hivatalnál, hol éppen váczi orvos Stróber János úr is jelen levén, rögtön a helyszínre siettek. A kő szétbányása után a vízből Foltán János hulláját vonszolták ki, melynek valóságáról bizonyosságot csak a feje alá helyezett vadásztáska, egyenruha, s lábravalójába himzett FJ. betűk tehettek, minthogy már rothadó félben volt. Zsebében találtatott órája is, melynek láncza nem levén lejárva, mutatója 6 óra, 25. percen állott meg, hibető tehet, hogy a rémitő gyilkosságot esti 6 órakor követték el rajta, s abban hibetőleg többen kellett részt venni. Mindkét szemtekéje kivolt vájva, s hibetőleg hüvelyk – acél – vagy bicskával, koponyáján több rendbeli fejszeütés, tarkója keresztül a nyakcsigolyákon három helyen fejszével bevágva, mellén, s jobb lapcsontja körül számíthatatlan késszurásokkal volt megsebesítve. Végre a vízbe vonszoltatott, s egy jó szekér kő volt hullájára gyászra vatalul rá bányva.

Biztat a keresztény hit és remény, hogy ártatlan vére bosszúért kiáltva fel a könyörülő egekhez-gyilkosai kézre kerülendnek, kik valóban megérdemlik, hogy a törvény szigora által legkeményebben sujtassanak, miután egy szegény özvegyet két neveletlen árvaival, csaknem koldusbotra juttattak.”

A fenti írás megjelenését követően hamarosan az elkövetők is kézre kerültek, melyről a Budapesti Hírlap 1853. augusztus 10-én megjelent cikke tudósít:

„Megírtam volt nemrég (júl.3.1. B.P.H. 158-dik sz.) ama borzalomteljes tényt, miszerint Hont megyében a butai erdész Foltán János kegyetlenül megöletett, gyilkosai most kézre kerültek.

A főgyilkos Bolda András, 23 éves, perőcsényi, bontmegyei születés, Kánai József szokolai lakos szolgája, szabadságos katona. Segédje Bricsko Szabó József, 21 éves, nő, öz. asszony fia Szokoláról. E két gonosztevő f.évi május 2-án a tilosban levén, említett szerencsétlen erdész által észrevéetve, már előre alkudoztak, hogy odaérkezést azonnal ki fogják végezni az élők sorából. A boldogult mitsem sejtítvén a veszélyről, kérdőre vevés végett megszólítja, s Bricsko Szabó József eléje állván, összetett kézzel rimánkodik – a t. olvasó véleménye szerint – kegyelemért, azonban csak ürügyül, hogy a főgyilkos addig háta mögé sompolyogva lesujthassa! Ez meg is történt, mire szegény erdész arcra bukván, az alcinkos - fejsze levén kezében - gaztársa által feje levágására unszoltatott, megborzadva azonban a bűntől, nem meré tenni, de amaz kiragadván a fejszét, azzal a szerencsétlen nyakán bármat vágott keresztül, s fokával koponyáját is összezúzta. Itt még nem volt vége az égbekiáltó marcangolásnak, egy elővont hegyetlen késsel melle s oldala összeszurdostatván, a czimbora segélyével a patakba burczoltatott, s hulláját nagy kőbalmazzal beborították. Csakugyan esti 6 órakor történt a véres áldozat mészárlása, a vallomások igazolták a vízben megállt óra mutatóját, mely a hullával megtaláltatott.

A bűn világosságra hozója harmadik egyén volt, ki az nap szintén a tilosban legeltegett. Gyanuból befogatván, a valódi czinkosokra utalt, kik a kerületi derék főbíró igen ügyesen irányzott legügyesebb vallatása következtében - mindent kibeszéltek. Így a gonosztevőket most méltó büntetésük várja.”

A megdöbbentő sorok után felmerül az emberben a kérdés: mi lehetett az oka ennek a brutális kivégzésnek, mi válthatta ki az elkövetőkből ezt az állati cselekedetet?

A történet megértéséhez ki kell lépünk a Börzsöny erdeiből, és pár esztendő vissza kell mennünk az időben. Az elbukott 1848-1849. évi forradalom és szabadságharc leverését kemény megtorlások követték. Haynau rémuralma idején, majd az azt követő Bach-korszakban az emberek a bebörtönzésektől és kivégzésektől tartottak. Az elszegényedett, sok esetben kilátástalan anyagi helyzetben lévő lakosság körében nagy volt az elégedetlenség. Az 1848-as forradalom vívmányai közé tartozó – az áprilisi törvényekben elfogadott – jobbágyfelszabadítás nem hozta meg a várt eredményeket. E törvény következtében a jobbágy-ság mentesült az eddigi földesúri terhek alól, mint például a különböző pénzbeli járadékok, a terményadók és a robot. A földesurakat ellenben állami kártérítés illette volna meg az ebből fakadó bevételeinek kiesése miatt.

Esetünkben a korábban közösen használt legelők és az erdők helyzete az érdekes: a földesurak egyáltalán nem, vagy csak késve kapták meg a volt jobbágyaiknak átadandó legelőkért, erdőkért, erdőrészekért az őket megilletendő állami kártérítéseket. Ezért a birtokos nemesség a földesúri erdőkben levő és az **uradalmi erdészek által felügyelt** legelők, erdők használatát vonakodott átengedni az időközben paraszttá vált, megélhetési nehézségekkel küzdő jobbágyoknak.

Ezen problémák által a földesurak és a parasztság érdekellentétei kiélesedtek, talán emiatt is járt a cikkben említett három ember a tilosban, ami később a végzetes tragédiához vezetett.

A cikkeket elolvastva adódik az újabb kérdés, hogy vajon mennyire hihetünk a több, mint másfél évszázaddal ezelőtti híradásnak?

Amennyiben összevetjük az újságcikkek tartalmát és a már ismertetett anyakönyvi bejegyzéseket, akkor bizony a kettő között teljes azonosságot állapíthatunk meg. Ez nem véletlen, a történetet lejegyzőújságró alaposan utána járt, ezért pontosan ismerte a körülményeit ennek a rettenetes bűnesetnek. Ebben bízva próbáltam nyomára bukkanni az elkövetőknek:

A „főgyilkos” Bolda András és az „alcinkos” Bricsko Szabó János személyeit a perőcsényi, illetve a szokolai anyakönyvekben sikerült beazonosítanom. Valóban éltek e korban, az említett településeken ilyen nevű személyek, azonban bűncselekményükre – az újságcikket leszámítva – bizonyítékot ez ideig nem találtam.

Fultán vagy Foltán?

Kutatásom során két alkalomtól eltekintve csak a Foltán névvel találkoztam. Ez a két kivétel a Foltány névalak volt, melyeket a két gyermek születési bejegyzésénél találtam. A leszármazottak a mai napig a Foltán alakot használják, sőt a szokolai temetőben lévő családi sírokon is ez olvasható. A Börzsöny szívében magasodó kőkeresztre vésett Fultán név a feszület készítőjének elírásából történt.

A fenti soraim megírásakor egy világméretű járvány, a koronavírus pusztításának következtében bevezetett kijárási korlátozás miatt nem tudok elutazni és kutatni a salgótarjáni Nógrád Megyei Levéltárba, ahol a balassagyarmati börtönben fogvatartottak névsorát terveztem átnézni. Nem juthatok el Besztercebányára sem, itt őrzik az egykori Hont vármegye iratainak egy részét, köztük a megyei bírósági iratokat. A Bécsi Hadtörténeti Levéltárban a monarchia hadseregébe besorozott és abban szolgált személyek anyakönyvi útmutatóit szerettem volna áttekinteni, de sajnos ez sem lehetséges. Szerettem volna egy szakértőt csapattal alaposan átvizsgálni a bűncselekmény helyszínét és megkeresni a holttest megtalálásának a helyét, de ezt is el kell halasztanom. Remélem, hogy a vész elmúltával pótolni tudom ezen hiányosságokat, és majd sikerül tovább színesíteni a már részben megírt történetet!

Szeretnék köszönetet mondani a dolgozatom megírásához nyújtott segítségért: Batizi Zoltánnak a szakmai tanácsaiért; Borsy Juditnak a latin-magyar fordításért; Bezeczy Árpádnak, aki kutatásom elindítója és annak mindvégig lelkes támogatója volt; továbbá Hovánszki Istvánnak, az Országos Széchényi Könyvtár munkatársának és dr. Sáfár Fruzsínának, örökös nyelvőrömnek.

(Az eredeti írás és egyéb érdekességek megtekinthetők a huizhaz.blog.hu-n!)

Sziva Zoltán - www.borzsonyitbiuzok.hu

©Minden jog fenntartva! Az írás jogvédett, részleteiben és a szerző neve nélkül nem terjeszthető, másolása a szerző engedélyéhez kötött!

Péntekenként házhoz megy a könyvtár

Mindenki életét és szokásait fenekestül felforgatta a COVID-19 vírus okozta jelenlegi helyzet, melyhez kisebb-nagyobb sikerekkel, de igyekszünk alkalmazkodni.

Nehéz időközön megyünk keresztül, bár élvezzük a bezártság adta örömeit és lehetőségeket: több időt tölthetünk szeretteinkkel, végre van időnk a kerti munkánkra, nagytakarításra, ugyanakkor többeknek hiányzik a nyüzsgés, az emberek társasága, hiszen nem arra vagyunk szocializálva, hogy a négy fal között tengessük életünket. Sokszor ugyanazok az ingerek érnek bennünk, így összefolyhatnak a napok, vajon van-e megoldás, hogy kizökkenjünk kicsit az otthoni monotonitásból? Ebben segít az olvasás és a könyvtár!

A könyvek kortól és nemtől függetlenül mindenkire szólnak, nem kell elkeserednünk, hogy a járvány okozta kényszerű otthonmaradás miatt nem mehetünk kirándulni, nem utazhatunk messzi tájakra, hisz az olvasmányok által megismerhetünk más országokat, kultúrákat, a könyvek képzeletben elrepítenek messzi tájakra, kizökkentenek a megszokott hétköznapiokból.

Az olvasás nemcsak a testi és lelki egészségünkre van jó hatással, hanem több készségünket is fejleszti, mint gondoltuk volna. Nézzük csak, mik is ezek:

- Fejleszti az empátiát. Ha olvasunk, bepillantást nyerhetünk a szereplők belső életébe, így egyre járatosabbak lehetünk abban, hogy megértsük mások érzéseit, indítékait. Ahhoz, hogy ez a készség kialakuljon bennünk, fontos a rendszeresség, egy könyv elolvasása után még nem fejlődik ki bennünk.

- Csökkenti a szorongást és a stresszt. Az olvasás úgy mond egy könnyű és egyszerű stresszoldó módszer: nem igényel sok pénzt, időt és energiát, sőt, még társakra sincs hozzá szükség, hiszen általában egyedül olvasunk. Amerikai kutatók végeztek egy kísérletet, mely az alábbi eredménnyel zárult: már 30 percnyi olvasás csökkentette a magas vérnyomást és a negatív stressz mértékét. A kutatók az olvasást a jóga, a humor, a sétáláshoz és a zenehallgatáshoz hasonlították, hiszen a fentebb felsoroltaknak is mind-mind pozitív hatása van mind a testre, mind a szellemre.

- Erősíti az agyban található áramköröket. Olvasás közben egy komplex hálózat lép működésbe az agyunkban, minél többet és gyakrabban merülünk el egy-egy adott olvasmányban, annál precízebb és erősebbé válnak ezek az áramkörök.

- Idősebbeknél is segít megőrizni a kognitív (megismerő, észlelő) készséget. Több tucat kutatás és vélemény volt már ebben a témakörben, melyek során bizonyították, hogy akik fiatal felnőtt koruktól rendszeresen olvasnak, kevésbé vannak kitéve az Alzheimer-kór veszélyének. Sajnos több idős korbanál mentális veszélyforrás a magány, a társas érintkezés hiánya, az elzárkózás, a depresszió, ebből is kiutat ad egy-egy jó könyv, hiszen kikapcsol, szellemileg fitté tesz, boldogsághormonokat szabadít fel az agyunkban.

- Segíti az elalvásban. Ha elalvás a cél, érdemes papír alapú könyveket olvasnunk az ágyban, mert a telefonról és más digitális eszközről érkező fények csökkentik az álmoság érzésünket. Ugyanakkor a

téma sem mindegy, ha pihenni, megnyugodni szeretnénk, válasszunk olyan témát az esti olvasáshoz, ami nem zaklat fel bennünket, hanem éppen az ellenkező hatást éri el.

- Hosszabb élettartam. Ismét egy kutatás eredményeire támaszkodnék, egy 2017-es vizsgálat azt bizonyította, hogy átlagban 2 évvel tovább élnek azok, akik nemcsak újságokat, hanem könyveket is olvasnak. Heti 3,5 óra, azaz napi fél órás olvasás már elég ahhoz, hogy ki tudjunk kapcsolni és fejlődjünk testileg-lelkileg.

Összességében elmondható, hogy a fentebb felsorolt érveket összevetve rengeteg pozitív hatással bír egy-egy jó könyv. Akkor már csak egy kérdés maradt: mit olvassak? A válasz nagyon egyszerű, bármit, ami érdekel! Ebben segít a Szokoljai Könyvtár!

A jelenlegi helyzet miatt sajnos nem fogadhatunk látogatókat, azonban a könyvtár email címére: helloszokolja@gmail.com vagy Facebook-oldalunkra: <https://www.facebook.com/helloSzokolja/> üzenetben várom a kéréseket, akik szeretnék, hogy az olvasni kívánt könyvet minden héten pénteken kiszállítsam. Ezt minden érintkezés nélkül, a könyveket egy szatyorban beakasztva a kapura téve helyezem. Fontosnak tartottam, hogy találjunk megoldást erre a problémára is, hiszen az olvasás a fejlődésünk egyik kulcsa, aki egyszer rákap az ízére, az többet nem hagyja abba. :)

Tóth Zsanett

